

EUROOPAN KOMISSION VASTAUKSET EUROOPAN TILINTARKASTUSTUOMIOISTUIMEN ERITYISKERTOMUKSEEN

”EU:N TUKI MATKAILUALALLE: TARVITAAN UUSI STRATEGINEN LINJAUS JA PAREMPI RAHOITUSMALLI”

TIIVISTELMÄ

V. (Ensimmäinen luetelmakohta) Komissio hyväksyi 10. maaliskuuta 2020 uuden teollisuusstrategian¹, jolla autetaan Euroopan teollisuutta johtamaan vihreää ja digitaalista muutosta ja edistämään Euroopan maailmanlaajuista kilpailukykyä ja strategista riippumattomuutta. Covid-19-pandemiasta saatujen kokemusten jälkeen 5. toukokuuta 2021 julkaistussa EU:n teollisuusstrategian päivityksessä korostetaan tarvetta nopeuttaa edelleen vihreää ja digitaalista siirtymää ja parantaa EU:n teollisuusekosysteemien selviytymiskykyä. Tätä varten komissio ehdottaa siirtymäväylien kehittämistä yhdessä sidosryhmien kanssa keskeisenä yhteistyövälineenä teollisuusekosysteemien muuttamiseksi. Etusijalle asetetaan ekosysteemit, joilla on merkittävimmät haasteet ja joihin kriisi on vaikuttanut eniten, matkailusta alkaen. Väylien avulla voidaan määrittää toimien laajuus ja haasteet, kuten investointi- tai teknologiatarpeet, jotka liittyvät teollisuuden siirtymään kohti vuotta 2030 ja sen jälkeistä aikaa.

Komissio julkaisi kesäkuussa 2021 valmisteluasiakirjan *Scenarios towards co-creation of a transition pathway for tourism for a more resilient, innovative and sustainable ecosystem*² ja käynnisti näin matkailun siirtymäväylien yhteiskehittämisen prosessin, jonka avulla voidaan edistää Euroopan matkailuohjelmaa vuodeksi 2030.

EU:n rahoituksella autetaan matkailualaa saavuttamaan ekosysteemin kestävyyttä, selviytymiskykyä ja digitalisointia koskevat tavoitteet. Ekosysteemejä, myös matkailuekosysteemiä, seurataan vuotuisissa sisämarkkinaraporteissa osana EU:n teollisuusstrategian seurantaa.

Jäsenvaltiot voivat rahoittaa elpymis- ja palautumistukivälineen välityksellä investointeja ja uudistuksia, myös matkailualalla, osana kansallisia elpymis- ja palautumissuunnitelmiaan. Tähän mennessä komissiolle virallisesti toimitetuista 26 kansallisesta elpymis- ja palautumissuunnitelmasta viisi suunnitelmaa sisältää matkailuun liittyviä osia ja 11 muuta matkailuun liittyviä toimenpiteitä.

(Toinen luetelmakohta)

EAKR:n toimenpideohjelmissa valitaan ja käytetään yhteisiä ja ohjelmakohtaisia tuotosindikaattoreita, jotka ovat merkityksellisiä sen tyyppisissä toimissa, joita niissä on suunniteltu. Luokitustietojen mukaan matkailuun liittyvien toimien arvo on alle 5 miljardia euroa (2020). Tähän määrään sisältyy monenlaisia toimia, joista kaikki eivät välttämättä edistä kävijämäärän kasvua (yhteinen tuotosindikaattori CO09).

Lisäksi jäsenvaltiot voivat hyödyntää ohjelmakohtaisia indikaattoreita, jotka voivat kattaa muuntyyppisiä matkailutoimiin liittyviä tuotoksia. Näin ollen ohjelmien toimien luonteesta riippuen voidaan käyttää muita, merkityksellisempiä tuotosindikaattoreita.

---

² Komission yksiköiden valmisteluasiakirja SWD(2021) 164 final, 21.6.2021.

Yhteisen tuotosindikaattorin käyttö matkailussa riippuu sen merkityksestä sen tyyppisille toimille, joita ohjelmissa toteutetaan, ja toimiin osoitetuista määristä. Matkailutoimintaan investoidut melko rajalliset määrät eivät voi johtaa matkailuindikaattoreiden laajamittaiseen käyttöön.

Ohjelmakaudella 2014–2020 lainsäädännössä ei esitetty yhteisiä tuotosindikaattoreita (vaikutusindikaattoreita), minkä vuoksi tuloksia ei voitu koota yhteen. Ohjelmakaudella 2021–2027 tapahtuu merkittävä muutos, joka liittyy yhteisten tuotosindikaattoreiden käyttöönottoon.

VI. Komissio hyväksyy molemmat suositukset.

HUOMAUTUKSET

34. Kasvavien haasteiden edessä komissio jakaa resursseja mahdollisimman tehokkaasti toimintapolitiikan asianmukaisen täytäntöönpanon varmistamiseksi.

Komission oli kyseisenä ajanjaksona ja erityisesti vuosina 2013–2017 kaikkien toimielinten tavoin vähennettävä henkilöstötaulukon sisältyvää henkilöstöään 5 prosentilla 2. joulukuuta 2013 tehdyn toimielinten välisen sopimuksen³ noudattamiseksi. Tämä edellytti työn uudelleenorganisointia monissa komission yksiköissä.

Lisäksi komissio korostaa, että matkailuekosysteemiä koskevaan työhön osallistuu Euroopan tilintarkastustuomioistuimen mainitseman matkailusta ja tekstiilialasta vastaavan yksikön lisäksi useita muitakin komission yksiköitä ja elimiä. Näitä ovat erityisesti yksiköt, jotka vastaavat pk-yrityspolitiikasta, vihreästä ja kiertotaloudesta, digitaalisesta muutoksesta, lähipalveluista, yhteisötaloudesta ja luovista aloista, taidoista, palveluista ja ammateista sekä suhteista jäsenvaltioihin, ja lisäksi yksiköt, jotka vastaavat yhteenliitettävyydestä, aluepolitiikasta, liikenteestä, elpymisestä, kulttuurista ja urheilusta, ja monet muut.

37. Jäsenvaltioiden kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä pyrittäessä kohti eurooppalaista ohjelmaa, jotta edistetään kansallisten strategioiden yhdenmukaisuutta EU:n yhteisen strategian kanssa, erityisesti matkailualan neuvoa-antavan komitean kautta.

59. Komissio korostaa, että temaattisten ohjeiden tarkoituksena ei ollut antaa yksityiskohtaisia ohjeita hankkeiden sosioekonomista arviointia varten.

61. Yhteinen vastaus kohtiin 61–63:

Toimenpideohjelmissa olisi valittava ja käytettävä indikaattoreita, joilla on merkitystä kyseisen tyyppisissä toimissa. Matkailun yhteinen tuotosindikaattori kattaa matkailuun liittyvien tuotosten erityisulottuvuuden, eikä se välttämättä ole merkityksellinen kaikkien matkailuinvestointien kannalta.

Jos käytettävissä olevat yhteiset indikaattorit eivät ole merkityksellisiä, toimenpideohjelmissa voidaan myös luoda ja käyttää ohjelmakohtaisia tuotosindikaattoreita.

Komissio julkaisee vuosittain ohjelmien yhteisiä tuotosindikaattoreita varten ilmoittamat arvot ja raportoi ne avoimella tietolustalla.

Ohjelmakaudella 2014–2020 lainsäädännössä ei esitetty yhteisiä tuotosindikaattoreita (vaikutusindikaattoreita), minkä vuoksi tuloksia ei voitu koota yhteen. Ohjelmakaudella 2021–2027 tapahtuu merkittävä muutos, joka liittyy yhteisten tuotosindikaattoreiden käyttöönottoon.

64. Matkailun yhteisen tuotosindikaattorin ei ollut tarkoitus kattaa kaikentyyppisiä matkailuinvestointeja.

---

³ Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välinen toimielinten sopimus, tehty 2 päivänä joulukuuta 2013, talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta, talousarvioyhteistyöstä ja moitteettomasta varainhoidosta, 2013(C 373/01).

Vuosien 2014–2020 koheesiopolitiikan jälkiarviointi kattaa noin 350 miljardin euron investoinnit, joista matkailuun liittyvien investointien osuus on noin 1,4 prosenttia.

JOHTOPÄÄTÖKSET JA SUOSITUKSET

Suositus 1 – Laaditaan covid-19:n jälkeistä aikaa varten matkailustrategia, jolla pyritään nimenomaisesti tukemaan kestävämpää matkailua edistäviä investointeja

Komissio hyväksyy suosituksen.

Suositus vastaa käynnissä olevia pyrkimyksiä kehittää Euroopan matkailuohjelma 2030, jossa ei rajoituta tukemaan pelkästään kestävämpää matkailua edistäviä investointeja. Kestävyyden lisäksi päätavoitteita ovat selviytymiskyky ja digitalisaatio. Komissio käynnisti matkailun siirtymäväylää koskevan yhteiskehittämisen prosessin, jonka avulla voidaan edistää Euroopan matkailuohjelmaa 2030.

Suositus 2 – Tuetaan jäsenvaltioita niiden hankkeiden valintamenettelyjen ohjaamisessa siten, että menettelyt tukevat tätä uutta strategista linjausta

Komissio hyväksyy suosituksen.

Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen⁴ 73 artiklan mukaan valintaperusteiden määrittelystä ja hankkeiden valinnasta vastaavat hallintoviranomaiset. Tällöin hallintoviranomaisten on muun muassa varmistettava, että valitut toimet ovat ohjelman mukaisia ja yhdenmukaisia myös ohjelman asianomaisten strategioiden kanssa ja että niillä edistetään vaikuttavasti ohjelman erityistavoitteiden saavuttamista.

Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 40 artiklan 2 kohdan mukaan seurantakomitean on hyväksyttävä toimien valinnassa käytettävät menetelmät ja perusteet. Komission edustajat osallistuvat seurantakomitean työhön tarkkailemalla työskentelyä ja neuvonantajina (yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 39 artiklan 2 kohta). Voimassa ei ole kuitenkaan oikeudellista velvoitetta ottaa komission suositukset huomioon ja panna ne täytäntöön.

Lisäksi täsmälliset valintaperusteet riippuvat sen ohjelman toimintalogiikasta, jonka puitteissa matkailuhankkeille myönnetään tukea (ks. erityisesti yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 22, 28 ja 29 artikla sekä EAKR-asetuksen johdanto-osan 30 ja 39 kappale).

Komissio on valmis levittämään uusia strategisia linjauksia ja suosituksessa 2 ehdotettuja ohjaavia periaatteita yhteisiä säännöksiä koskevaa asetusta käsittelevässä asiantuntijaryhmässä, jossa jäsenvaltiot ovat edustettuina. Jäsenvaltioiden olisi otettava nämä strategiset linjaukset ja ohjaavat periaatteet huomioon paikallisessa toimintaympäristössä ja ohjelmien painopisteiden mukaisesti, kun ne määrittävät hankkeiden valintaperusteita yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 73 artiklan säännösten mukaisesti.

Hallintoviranomaiset voivat omasta aloitteestaan hyödyntää jäsenvaltioiden yksilöimien tarpeiden perusteella ohjelmissaan käytettävissä olevaa teknistä apua hankkeiden valmistelun tukemiseksi, esimerkiksi kysyntäanalyysin tai yhteistyökysymysten osalta.

---

⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1060, annettu 24 päivänä kesäkuuta 2021, Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahasto plussaa, koheesiorahastoa, oikeudenmukaisen siirtymän rahastoa ja Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä ja varainhoitosäännöistä sekä turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastoa, sisäisen turvallisuuden rahastoa ja rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitusvälinettä koskevista varainhoitosäännöistä.

(Neljäs luetelmakohta) Hallintoviranomaisen on yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 73 artiklan 2 kohdan d alakohdan mukaan varmennettava, että tuensaajalla on tarvittavat taloudelliset resurssit ja mekanismit toimien rahoituksellisen kestävyuden varmistamiseksi.

77. Yhteisen tuotosindikaattorin käyttö matkailussa riippuu sen merkityksestä sen tyyppisille toimille, joita ohjelmissa toteutetaan, ja toimiin osoitetuista määristä. Matkailutoimintaan investoidut melko rajalliset määrät eivät voi johtaa matkailuindikaattoreiden laajamittaiseen käyttöön.

Ohjelmakaudella 2014–2020 lainsäädännössä ei esitetty yhteisiä tulosindikaattoreita (vaikutusindikaattoreita), minkä vuoksi tuloksia ei voitu koota yhteen. Ohjelmakaudella 2021–2027 tapahtuu merkittävä muutos, joka liittyy yhteisten tulosindikaattoreiden käyttöönottoon.